

Avtal om utveckling och utbyte av kunskap om strategiskt arbete i regioner och kommuner (STARK)

§ 1 Parter

Mälardalens universitet, organisationsnummer 559140-3257 (nedan kallat MDU)

Eskilstuna kommun, organisationsnummer: 212000-0357

Flens kommun, organisationsnummer: 212000-0332

Gnesta kommun, organisationsnummer: 212000-2965

Katrineholms kommun, organisationsnummer: 212000-0340

Nyköpings kommun, organisationsnummer: 212000-2940

Oxelösunds kommun, organisationsnummer: 212000-0324

Strängnäs kommun, organisationsnummer: 212000-0365

Trosa kommun, organisationsnummer: 212000-2957

Vingåkers kommun, organisationsnummer: 212000-0308

Arboga kommun, organisationsnummer: 212000-2122

Fagersta kommun, organisationsnummer: 212000-2106

Hallstahammar kommun, organisationsnummer: 212000-2064

Kungsör kommun, organisationsnummer: 212000-2056

Köping kommun, organisationsnummer: 212000-2114

Norberg kommun, organisationsnummer: 212000-2072

Sala kommun, organisationsnummer: 212000-2098

Skinnskatteberg kommun, organisationsnummer: 212000-2023

Surahammar kommun, organisationsnummer: 212000-2031

Länsstyrelsen Södermanland, organisationsnummer: 202100-2262

Region Sörmland, organisationsnummer: 232100-0032

Region Västmanland, organisationsnummer: 232100-0172

§ 2 Bakgrund

Kommuner, regioner och länsstyrelse står inför gemensamma komplexa samhällsutmaningar som behöver mötas med begränsade resurser, vilket kräver både samverkan och långsiktighet. Effektiv styrning och ledning är därför avgörande för att klara framtidens välfärdsuppgifter. Samtidigt finns hinder som detaljstyrning, kompetensbrist, stuprörsorganisering, riskaversion och krav på snabba resultat, vilket försvårar förnyelse. Dessutom behövs insatser för att stärka demokratin, rekrytera politiker och öka invånarnas förståelse för hur kommuner och regioner fungerar.

För att möta dessa utmaningar och skapa långsiktiga värden behöver regioner och kommuner, som ett verktyg av många, forskningsbaserad kunskap om styrning och ledning. Det handlar om att förbättra och förnya hur arbetet organiseras, beslut tas, initiativ drivs, medarbetare leds och invånare involveras. Genom forskning kan man få en djupare förståelse för kommunernas och regionernas unika förutsättningar och därmed även stärka deras handlingskraft.

Västmanlands och Sörmlands kommundirektörer och regiondirektörer, samt Södermanlands län länsråd har tillsammans med representanter från Mälardalens universitet från hösten 2022 till hösten 2024 träffats för att diskutera möjligheter för gemensamt arbete med fokus på strategisk ledning och styrning i region och kommun. Parterna vill nu fördjupa och formalisera detta arbete.

§ 3 Syfte

Avtalets syfte är att etablera och formalisera arbetet mellan Mälardalens universitet, kommunerna, regionerna och länsstyrelsen för att främja utveckling och utbyte av kunskap och kompetens inom områden som är centrala för det strategiska arbetet i region och kommun. MDU står för den vetenskapliga grunden och kommuner, regioner och länsstyrelsen är bärare av viktig kunskap och kompetens, samt viktiga behovsägare.

Det gemensamma arbetet, baserat på samverkan, samfinansiering och gemensamt ansvar, syftar till att:

- skapa möjligheter för kraftsamling inom Sörmland och Västmanland för kunskaps- och kompetensutveckling genom att fokusera på strategiskt arbete i region och kommun. Kraftsamlingen bidrar till ett kontinuerligt utbyte av idéer och erfarenheter mellan universitetet, kommunerna, regionerna och länsstyrelsen.
- stödja och bedriva forskning av hög vetenskaplig kvalitet som är relevant för den gemensamma kunskapsutvecklingen. Genom att främja forskning på områden som rör strategiskt arbete i region och kommun syftar samverkan till att generera insikter och resultat som kan gynna både akademiska och praktiska samhällsintressen.
- aktivt tillgängliggöra och sprida forskningsbaserad kunskap om strategiskt arbete i region och kommun nationellt och internationellt. Genom att delta i relevanta arenor och sprida resultat från forskning och erfarenheter från denna samverkan är målet att bidra till en bredare dialog och öka kunskapen om komplexa utmaningar och effektiva strategier.

Behov av kunskapsutveckling och -utbyte, samt kompetensutveckling och -utbyte identifieras i dialog mellan parterna. Forskarna vid MDU ansvarar för forskningens kvalitet, vetenskaplig integritet och generell relevans, vilket inkluderar oberoende analyser och slutsatser.

§ 4 Innehåll och omfattning

Detta avtal reglerar arbetet som alla parter kan delta i. Arbetet för 2025-2028 består av:

- Ledning och samordning av arbetet
- Nätverksträffar för kommundirektörerna/chefer och KSO
- Kunskapsutbytesdag med brett deltagande
- Forskningsbas, beredskap för ansökningar av externa medel, möjliggörande av uppdragsprojekt

- Tillgängliggörande av forskning och vägledning
- Mindre asynkrona utbildningspaket som kan nyttjas av många anställda
- Planering av fortsättning: under 2028 tas det fram en plan för fortsättning och ett nytt avtal

Arbetet fokuserar på tre programområden: den framtida välfärden, den resilienta organisationen och den möjliggörande byråkratin. Dessa beskrivs närmare i separat inriktningsdokument.

Arbetet genomförs av forskare och lärare som är anställda vid MDU. Vad gäller ledning och samordning, kommer följande funktioner att bemannas:

- Programledning (programledare och vice-programledare)
- Administrativt stöd
- Kommunikation

Under hösten 2025 byggs programinnehållet upp för att kunna vara i full drift under våren 2026.

Arbetet styrs på ett agilt sätt genom en *Programgrupp* och ett strategiskt *Programråd*. Det strategiska Programrådets uppdrag är att säkerställa att arbetet utvecklas i linje med dess syfte. Programgruppen har en mer operativ funktion: att prioritera och konkretisera innehållet i respektive programområde, i enlighet med separat inriktningsdokument.

Det strategiska Programrådet består av tre representanter för MDU och fyra representanter för övriga parter. MDU utser sina tre representanter. SRB, Strategisk regional beredning i Västmanland, utser två ordinarie representanter och en ersättare för Västmanland. Kommunerna i Sörmland och Region Sörmland kommer i samband med träff i regionala utvecklingsnämnden, RUN, överens om två ordinarie representanter och en ersättare för Sörmland.

Vid avgång ersätts medlem genom samma process som ovan. Det strategiska Programrådets uppdrag är treårigt.

Programgruppen består av fyra representanter från MDU och fyra representanter från kommunerna. Programledare utser MDU:s fyra representanter, alla anställda inom MDU. Varje län utser två representanter av kommundirektörer och/eller regiondirektörer till Programgruppen.

I ett separat inriktningsdokument beskrivs den process som används för att identifiera programinnehållet och dess arbete, år för år. På en övergripande plan kan processen beskrivas som att behoven av kunskapsutveckling och -utbyte identifieras av kommuner, regioner och länsstyrelsen och MDU:s forskare tillsammans, Programgruppen och programledningen konkretiserar dessa behov i genomförbara programplaner som förankras med det strategiska Programrådet.

Utöver det arbete som beskrivs ovan kan avtalspart välja att delta i särskilda projekt som möjliggörs och organiseras genom detta avtal och sker under 2025-2028. Dessa projekt avtalas separat.

§ 5 Finansiering och utbetalning

Arbetet samfinansieras av Mälardalens universitet samt undertecknande kommuner, regioner och länsstyrelse. På så vis skapas förutsättningar för en fungerande organisering av utveckling och utbyte av kunskap och kompetens.

MDU anslår årligen 1.050.000 SEK.

Övriga parter lämnar årligen gemensamt ett bidrag på 2.450.000 SEK.

Dessa 2.450.000 SEK fördelas mellan länen utifrån befolkningsmängd, Sörmland 1.269.000 SEK och Västmanland 1.181.000 SEK. Därefter finns olika fördelningsnycklar och uppgörelser för hur fördelningen skall ske i de båda länen (se bilaga 1 och 2). Förändringar i invånarantal över tid påverkar fördelningen mellan kommunerna, men det totala bidraget påverkas ej.

De beviljade medlen rekvireras årsvis i förskott för betalning i september. Pengarna sätts in på MDU:s plusgirokonto.

§ 6 Avtalstid

Detta avtal träder i kraft när parterna behörigen har undertecknat det. Avtalet gäller 2025-10-01 till 2028-09-30.

§ 7 Uppföljning

Det strategiska Programrådet har dialog med programledningen två gånger per år om det pågående programinnehållet och hur de skapar värde i förhållande till syftet med arbetet.

En gång per år bjuds också alla kommundirektörer/chefer, regiondirektörer och länsråd samt kommunstyrelseordförande och regionstyrelseordförande för de parter som ingår i detta avtal till en träff och för samtal kring hur programmen utvecklas.

§ 8 Tvisteklausul

Om tvist uppstår med anledning av detta avtal ska parterna i första hand lösa tvister genom förhandlingar och i andra hand i allmän domstol med Eskilstuna/Västerås tingsrätt som första instans.

§ 9 Ändringar

Ändringar eller tillägg till avtalet ska upprättas skriftligen för att vara giltiga.

§ 10 Ikraftträdande

Detta Avtal träder ikraft när samtliga Parter undertecknat. Avtalet upprättas i ett originalexemplar som ska förvaras av MDU. Övriga Parter får en kopia av Avtalet vid underskrift av samtliga Parter, vilken kan inkludera digitala underskrifter som utbyts elektroniskt.